

Varde Kommune
Bytoften 2
6800 Varde

1. november 2012

Journalnr.:
16941

Att.: René Mathiasen

Sekretær:
Lene Fjord Hocksahl

Dambrug

1. Indledning

Varde Kommune har bedt mig vurdere kommunens mulighed for at indgå en aftale med en dambrugsejer. Jeg har i den forbindelse fået udleveret et udkast til aftale, udarbejdet af dambrugsejeren advokat, samt nogle skrivelser udvekslet inden da.

2. Sagens faktuelle oplysninger

Dambruget er godkendelsespligtigt, men har ikke nogen miljøgodkendelse. Af nogle forskellige grunde har dambrugsområdet generelt været omfattet af en regulering, der har givet store administrative forviklinger, og derfor er der også i denne sag det særegne, at en godkendelsespligt, der har foreligget i en årrække, ikke har ført til en godkendelse.

Der er kommet en ny dambrugsbekendtgørelse (bkg. 130/2012). I henhold til denne bekendtgørelse skal kommunen i relation til verserende godkendelsessager fastsætte en frist for dambrugsejeren til at indgive en opdateret ansøgning, der tager højde for de nye krav, bekendtgørelsen indfører. Kommunen fastsatte i et brev af 4. juni 2012 til dambrugsejeren denne frist til den 1. oktober 2012. Der blev givet klagevejledning, men afgørelsen blev ikke påklaget.

Dambrugsejeren reagerer, via advokat, heroverfor med følgende plan. En plan, der senere nedfældes i et af advokaten udarbejdet udkast til aftale.

- Dambruget nedlukkes, men først i 2015.
- Når der på et senere tidspunkt, som et led i realiseringen af vandplanen, antageligt sker fjernelse af stemmeanlæg efter vandløbsloven, skal kommunen indstille, at der meddeles dambrugsejeren kompensation.
- I "mellemtiden", det vil sige indtil 2015, skal kommunen acceptere, at der ikke ansøges om miljøgodkendelse, det vil sige, at den af kommunen udmeldte ansøgningsfrist ikke iagttages/ændres.

3. Min vurdering

Der er flere forskellige regelsæt at være opmærksom på. De spiller sammen, men skal samtidig administreres adskilt.

For det første er der et regelsæt (dambrugsbekendtgørelsen), der fastslår, at der skal indsendes ansøgningsoplysninger baseret på den nye dambrugsbekendtgørelse inden for en frist. En frist, som kommunen har fastsat til 1. oktober 2012.

For det andet er der et regelsæt i vandløbsloven om, at påbud efter vandløbsloven udløser krav om erstatning til dem, der lider tab i den forbindelse. Måtte kommunen således på et tidspunkt meddele påbud om fjernelse af stemmeværket, og påfører det dambrugsejeren et tab, vil han kunne kræve dette tab erstattet.

For det tredje er der et regelsæt vedrørende vandplanerne, hvorefter projekter, som kommunen ønsker at iværksætte med henblik på realisering af vandplanerne, betales af staten, men således at der skal søges om godkendelse af projektet hos staten med henblik på at sikre en statslig prioritering af indsatsen.

Den aftale, der lægges op til, indeholder efter min opfattelse ikke noget forhold, som kommunen med rette kan indgå en aftale omkring.

Om kommunen måtte være indstillet på, at der ikke indsendes reviderede ansøgningsoplysninger nu, er det noget kommunen kan meddele dambrugsejeren som en afgørelse/tilkendegivelse, og det skal ikke meddeles i form af en aftale. Om det berettigede i en sådan udsættelse (uanset om det sker ved en aftale eller en afgørelse) kommer jeg mere ind på nedenfor.

Aftalepunktet om, at dambruget agtes nedlukket i 2015, er ikke et reelt aftalepunkt, men kun en ikke bindende tilkendegivelse fra dambrugsejerens side.

Aftalepunktet om adgang til at overdrage foderkvoten er heller ikke noget, kommunen aftaleretligt kan forpligte sig til. Mener kommunen, at det er i overensstemmelse med godkendelsesreglerne at betragte en nuværende aktivitet som en "kvote", der kan overdrages, kan kommunen meddele denne opfattelse til dambrugsejeren.

Aftalepunktet om, hvorledes kommunen skal agere, når den på et tidspunkt indstiller projektet til støtte, er ikke noget kommunen aftaleretligt kan binde sig til. Når det tidspunkt kommer, hvor projektet skal meldes ind, skal det ske på den formelle og indholdsmæssige måde, som regelsættet kræver.

Samlet set kan kommunen efter min opfattelse ikke indgå en aftale som den, der lægges op til. Det foreligger generelt ofte uforenelighed mellem på den ene side kommunens forpligtelser til via afgørelser/indsættelser at håndhæve de lovområder, der er underlagt kommunernes kompetence, og på den anden side et aftalesystem, der bygger på en forudsat frivillighed og aftalemæssigt råderum.

Når det er sagt, kan jeg godt forstå, at en dambrugsejer, der planlægger at nedlukke sin virksomhed inden for en kortere årrække, synes det virker bureaukratisk at skulle bruge tid og penge på en ansøgning og dernæst formentlig driftsændringer for at leve op til kravene i en kommende godkendelse.

Jeg ser i den forbindelse ikke noget systemforkert i, at kommunen med hjemmel i dambrugsbekendtgørelsens § 20, stk. 3, træffer en afgørelse om, at dambruget skal ophøre med driften, og således at fristen herfor helt eller delvist tager højde for dambrugsejerens udmelding om at nedlukke i 2015. Det vil sige en lang nedlukningsfrist.

Når jeg mener, det kan retfærdiggøres at fastsætte en relativ lang frist for nedlukningsafgørelsens ikrafttræden, skyldes det blandt andet det forhold, at den kaotiske regulering af området har stået på i mange år, ligesom jeg kan forstå, at der kan være nogle produktionsmæssige grunde, der gør, at det giver mening at køre det nuværende "hold" af fisk færdige til slagtning.

Det bemærkes, at dette ikke er en aftale, men netop en afgørelse. En afgørelse, der således vil skulle forvarsles over for dambrugsejeren.

Dambrugsejeren bør i den forbindelse efter min opfattelse på ny gøres opmærksom på, at spørgsmålet om erstatning for en eventuel kommende fjernelse af opstemningen henhører under

staten, og at staten, som Varde Kommune forstår Naturstyrelsen, stiller det som en erstatningsbetingelse, at der er tale om en miljøgodkendt produktion. Jeg henviser i den forbindelse til kommunens brev til dambrugsejerens advokat af 31. august 2012. Om dambrugsejeren herefter vælger at ansøge for herved at få en miljøgodkendelse og dermed en – måske – bedre mulighed for erstatning senere, eller om dambrugsejeren fortsat ikke ønsker at indgive en ansøgning med deraf følgende nedlukningsafgørelse til følge, vil det udelukkende være op til dambrugsejeren at tage stilling til.

Med venlig hilsen

Mads Kobberø